

नगरपरिषदा/ नगरपंचायतींमधील संवर्ग अभियंता
यांना राज्य शासनाच्या इतर विभागाप्रमाणे
वेतनश्रेणी लागू करण्यासंदर्भातील मागणीबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन निर्णय क्र.एमसीओ-२०२३/प्र.क्र.६०/नवि-१४,
मंत्रालय, मुख्य इमारत (४ था मजला),
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक: १६ जानेवारी, २०२५.

संदर्भ:- १. मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे दाखल रिट याचिका क्र.१०२३९/२०१६ मधील दि.२५.०९.२०१८ रोजीचे आदेश.

२. नगर विकास विभाग, शासन पत्र क्र.न्यायाप्र-२०१८/प्र.क्र.२७२/नवि-१४, दि.०१.१२.२०१८.

३. मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे दाखल रिट याचिका क्र.२४२/२०१९ मधील दि.२८.०६.२०२२ रोजीचे आदेश

शासन निर्णय:-

नगरपरिषदा/ नगरपंचायतींमधील संवर्ग अभियंता यांना राज्य शासनाच्या इतर विभागाप्रमाणे वेतनश्रेणी लागू करण्याबाबत महाराष्ट्र नगरपरिषद अभियंता संघ यांनी मागणी करून, त्यासंदर्भात मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे रिट याचिका क्र.१०२३९/२०१६ दाखल केली होती. त्यानुषंगाने, मा.न्यायालयाने संदर्भ क्र.१ येथील आदेशान्वये संघटनेच्या निवेदनावर निर्णय घेण्याचे निदेश दिले होते. तथापि, नगरपरिषदेतर्गत अभियंता यांच्या कर्तव्य व जबाबदा-या विचारात घेता, सदर मागणी स्विकारार्ह नसल्याने शासनाने सदर मागणी अमान्य करून तसे संदर्भ क्र.२ येथील दि.०१.१२.२०१८ च्या शासन पत्रान्वये संबंधित संघटनेस कळविण्यात आलेले आहे. शासनाच्या दि.०१.१२.२०१८ रोजीच्या निर्णयाच्या विरोधात सदर संघटनेने मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे रिट याचिका क्र.३४२/२०१९ दाखल केली होती. त्यावर मा.न्यायालयाने संदर्भ क्र.३ येथील दि.२८.६.२०२२ रोजीच्या आदेशान्वये शासनाचे दि.०१.१२.२०१८ रोजीचे पत्र रद्द करून नगरपरिषद अभियंता संघ यांच्या दि.१९.११.२०१३ व दि.०७.०५.२०१४ रोजीच्या निवेदनांच्या अनुषंगाने संबंधितांना सुनावणी देऊन (Personal Hearing) योग्य कारणमिमांसेसह आदेश निर्गमित करण्याचे निर्देश दिलेले आहेत.

२. मा.न्यायालयाच्या निर्देशाचे अनुषंगाने दि.११.०४.२०२३ रोजी उप सचिव (नवि-१४), नगर विकास विभाग यांच्या स्तरावर सुनावणी आयोजित करून, सदर सुनावणीस संघटनेचे प्रतिनिधी तसेच संचालक, नगरपरिषद संचालनालय यांना बोलावण्यात आले होते. सदर सुनावणीमध्ये अभियंता संघटनेच्या प्रतिनिधींनी उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांच्या अनुषंगाने या मागण्यावर सविस्तर अभ्यास आवश्यक असल्याने या मागणीचा सविस्तर अभ्यास करण्याकरीता आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. सदर समितीने अभियंता संघटनेच्या

मागण्यांबाबत सविस्तर अभ्यास करून, त्यासंदर्भातील अहवाल दि.०९.०२.२०२४ रोजी शासनास सादर केलेला आहे.

३. आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांच्या अध्यक्षतेखाली समितीने सादर केलेला अहवालातील निष्कर्ष व त्यासोबतचा तपशील पाहता, खालील बाबी स्पष्ट होतात.:-

- नगरपरिषद अभियंता महासंघाची मुख्य मागणी नगरपरिषदा/ नगरपंचातील अभियंता यांना सार्वजनिक बांधकाम विभाग, जलसंपदा विभाग या विभागातील अभियंत्याप्रमाणे समान वेतनश्रेणी देण्याबाबत आहे. तथापि, या विभागातील शाखा अभियंता, सहायक अभियंता श्रेणी-२, उप अभियंता व सहायक अभियंता ही वर्ग-१/ वर्ग-२ ची राज्य शासनाच्या सेवेतील राजपात्रित दर्जाची पदे असून, सदर पदे महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत भरण्यात येतात. तर, महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यसेवा संवर्गातील अभियंता संवर्गाची पदे ही गट-क संवर्गातील असून, गट-क संवर्गामध्ये अ, ब व क अशा श्रेणीनिहाय पदे निर्माण करण्यात आलेली आहेत. या पदांवर नियुक्त्या या नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयामार्फत करण्यात येतात.
- नगर विकास विभागाच्या अधिपत्याखालील नगररचना विभागातील कनिष्ठ अभियंत्यांच्या वेतनश्रेणी दि.११.०८.१९९५ अन्वये सुधारित करण्यात आलेल्या आहेत. सदर निर्णय नगरपरिषदेमधील कनिष्ठ अभियंत्यांना समकक्षता मुद्यांवर लागू होत नाही असा निर्णय मा.उच्च न्यायालयाने श्री.विठ्ठल शेलार, कनिष्ठ अभियंता, भोर नगरपरिषद यांनी दाखल केलेल्या रिट याचिका क्र.६४८०/१९९९ मध्ये दि.२३.०९.२००६ मध्ये दिलेला आहे.
- नगरपरिषद अभियंत्यांच्या व शासकीय अभियंत्यांच्या कामकाजात बरीच तफावत असून, दोन्ही संवर्गातील अभियंत्यांची कर्तव्ये व जबाबदाच्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणात भिन्नता असल्याने, या दोन्ही अभियंत्यांना समकक्ष समजणे योग्य होणार नाही, असे अभिप्राय सार्वजनिक बांधकाम विभागाने यापूर्वी दिलेले आहेत.

४. उपरोक्त वस्तुस्थिती विचारात घेता, नगरपरिषद अभियंता संघ यांनी केलेल्या मागण्यांच्या अनुषंगाने शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतलेला आहे.-

- नगरपरिषद/नगरपंचायतीलमधील संवर्ग अभियंता व शासकीय अभियंता यांचे सेवा प्रवेश नियम भिन्न असून, केवळ पदनामे समान असल्याने, शासकीय अभियंता यांना लागू असलेले निर्णय जसेच्या तसे नगरपरिषद अभियंत्यांना लागू करता येत नाही.
- प्रशासकीय नियंत्रणाच्या दृष्टीकोनातून नगरपरिषद मुख्याधिकारी संवर्गाशी सापेक्ष रहावे या कारणास्तव अभियंता संवर्गातील कर्मचाऱ्यांच्या वेतनश्रेणी संवर्ग रचनेच्यावेळीच निश्चित करण्यात आलेल्या असून, अन्य विभागातील तांत्रिक अभियंता यांच्या कामाचे स्वरूप तसेच त्यांची कर्तव्य व

जवाबदाच्या विचारात घेता, नगरपरिषद अभियंता संवर्गाच्या सध्याच्या वेतनश्रेणीत कोणताही बदल करण्याची आवश्यकता नाही.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२५०९९६९६२८२७८३२५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रियांका कुलकर्णी-छापवाले)
शासनाच्या उप सचिव

प्रतः-

१. मा.विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई.
२. मा.विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानसभा, विधानमंडळ, मुंबई.
३. मा.विधानसभा/ मा.विधानपरिषद, सदस्य (सर्व)
४. मा.राज्यपाल महोदयांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
५. मा.मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा.उप मुख्यमंत्री (नवि) महोदयांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
७. मा.राज्यमंत्री (नवि) महोदयांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
८. मा.मुख्य सचिव महोदयांचे सह सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
९. प्रधान सचिव (नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०.आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
- ११.विभागीय आयुक्त तथा प्रादेशिक संचालक (सर्व)
- १२.जिल्हाधिकारी (सर्व)
- १३.सह / उप सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४.मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा/ नगरपंचायती. (सर्व)
- १५.निवडनस्ती (नवि-१४)